

Politiikkasuositukset pyörämatkailun edistämiseksi Suomessa

Kuva: VisitFinland

Politiikkasuositukset pyörämatkailun edistämiseksi Suomessa

Suomi on **EU:n pyöräilysitoumuksessa** (European Declaration on Cycling) ja **Pan-Eurooppalaisessa pyöräilyn edistämisen suunnitelmassa** (The Pan-European Master Plan) sitoutunut edistämään pyöräilyä ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi.

Pyörämatkailukeskus on perustettu vuonna 2020 koordinoimaan ja yhtenäistämään pyörämatkailun kehitystä Eduskunnan lisämäärärahalla, Liikenne - ja viestintäministeriön ohjatulla rahoituksella (Traficom). Pyörämatkailukeskus on Pyöräliitto ry:n ja Pyöräilykuntien verkosto ry:n yhteinen pyörämatkailun kehitysorganisaatio.

Pyörämatkailun edistäminen on ilmasto-, terveys-, kansantalous- ja aluepoliittinen kysymys. Se on kestävä matkailua, joka vähentää liikenteen päästöjä, edistää kansanterveyttä, vahvistaa paikallista elinkeinoelämää ja luo uusia, kestäviä liiketoimintamahdollisuuksia. Lisäksi Suomen hallitusohjelmaan 2023 on kirjattu **Suomi liikkeelle** -ohjelma, jonka tavoitteena on kääntää liikkuminen kasvuun jokaisessa ikäryhmässä. Liikkumisen lisääminen nähdään keinona parantaa hyvinvointia ja pienentää yhteiskunnalle koituvia kuluja. **Suomen matkailustrategia** 2022–2028 korostaa matkailun kestävä kehitystä ja kestävä kasvua. Matkailuyrityksiä, alueita ja matkailijoita tulee strategian mukaan ohjata kohti vastuullisia valintoja.

Lisäksi **Kansallinen luonnon virkistyskäytön strategia** tunnistaa luonnonympäristössä tapahtuvan pyöräilyn yhtenä monista luonnon virkistyskäytön muodoista ja luonto- ja virkistysalueiden saavutettavuutta tulisi parantaa kestävillä liikkumismuodoilla (julkinen liikenne, kävely, pyöräily) yhteistyönä eri toimijoiden kesken.

Pyörämatkailun kehitystä tukemalla voidaan edistää **YK:n kestävä kehityksen tavoiteohjelman 2030** tavoitteita **3**: Terveellinen elämä ja hyvinvointi; **8**: Kestävä talouskasvu ja säälliset työpaikat; **10**: Eriarvoisuuden vähentäminen; **11**: Kestävät kaupungit ja yhdyskunnat; **12**: Kestävät kulutus- ja tuotantotavat ja **13**: Ilmastotoimet.

Pyörämatkailun strateginen kehittäminen tukee näitä ja useita muita kansallisia ja EU-tason tavoitteita. Pyörämatkailua voidaan Suomessa edistää useilla poliittisilla toimenpiteillä:

Pyörämatkailu osaksi valtiollisia strategioita ja toimenpideohjelmia

Pyörämatkailun potentiaalin täysimääräinen toteutuminen edellyttää strategista politiikkaa ja pitkäjänteisiä investointeja reittien kehittämiseen, opastamiseen ja kunnossapitoon sekä palveluihin, tutkimukseen ja markkinointiin. Jotta kehitys olisi suunnitelmallista, pyörämatkailu tulisi sisällyttää osaksi valtiollista strategiaa tai toimenpideohjelmaa. Suomen matkailustrategiassa 2022–2028 aihetta käsitellään vain lyhyesti. Lisäksi kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelman liittäminen osaksi Liikenne 12 ohjelmaa ja rahoituksen merkittävä leikkaus heikentää myös pyörämatkailun tilaa. Rahoitusta on lisättävä ja samalla varmistettava Pyörämatkailukeskus Bikelandin pysyväisrahoitus.

Pyörämatkailun valtakunnallisen strategian kehittäminen ja monialainen sidosryhmäyhteistyö

Pyörämatkailun kehittäminen edellyttää laajaa yhteistyötä eri sidosryhmien välillä. Valtakunnallinen pyörämatkailustrategia luo selkeät suuntaviivat, määrittää toimijoiden roolit ja vastuut sekä vahvistaa yhteisiä tavoitteita, mikä edistää koordinoitua ja vaikuttavaa kehitystyötä.

Valtakunnallisten pyörämatkailureittien kehittäminen

Selkeän ja kattavan valtakunnallisen reittiverkoston kehittäminen, joka yhdistää kaupunkeja, maaseutua ja luontokohteita. Valikoituihin reitteihin panostaminen parantaa niiden turvallisuutta, opastusta ja reittitiedon löydettävyyttä luoden kansallisia hyviä käytäntöjä laajemman pyörämatkailuverkoston kehittämiseen. Valtakunnallisten reittien tulee olla matkailullisesti hyvätasoisia, jotta niitä voidaan markkinoida myös kansainvälisesti. Reittikehityksessä ja markkinoinnissa tulisi hyödyntää myös muita kestävän matkailun muotoja, kuten esimerkiksi Itämeren laivayhteyksiä kansainvälisen pyörämatkailun tukemiseksi.

Lähteet ja lisätietoja:

1. **European Declaration on Cycling:** [European Declaration on Cycling](#)
2. **Pan-European Master Plan for Cycling Promotion:** [Pan-European Master Plan for Cycling Promotion](#)
3. **Pyörämatkailukeskus:** [Pyörämatkailukeskus - Bikeland](#)
4. **Suomi liikkeelle -ohjelma:** [Suomi liikkeelle -ohjelma](#)
5. **Suomen matkailustrategia 2022–2028:** [Suomen matkailustrategia 2022–2028](#)
6. **YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelma 2030:** [Agenda 2030](#)
7. **Kansallinen luonnon virkistyskäytön strategia:** [Kansallinen luonnon virkistyskäytön strategia 2030](#)
8. **Liikenne 12 -ohjelma:** [Liikenne 12 -suunnitelma](#)